

JELEINK I.

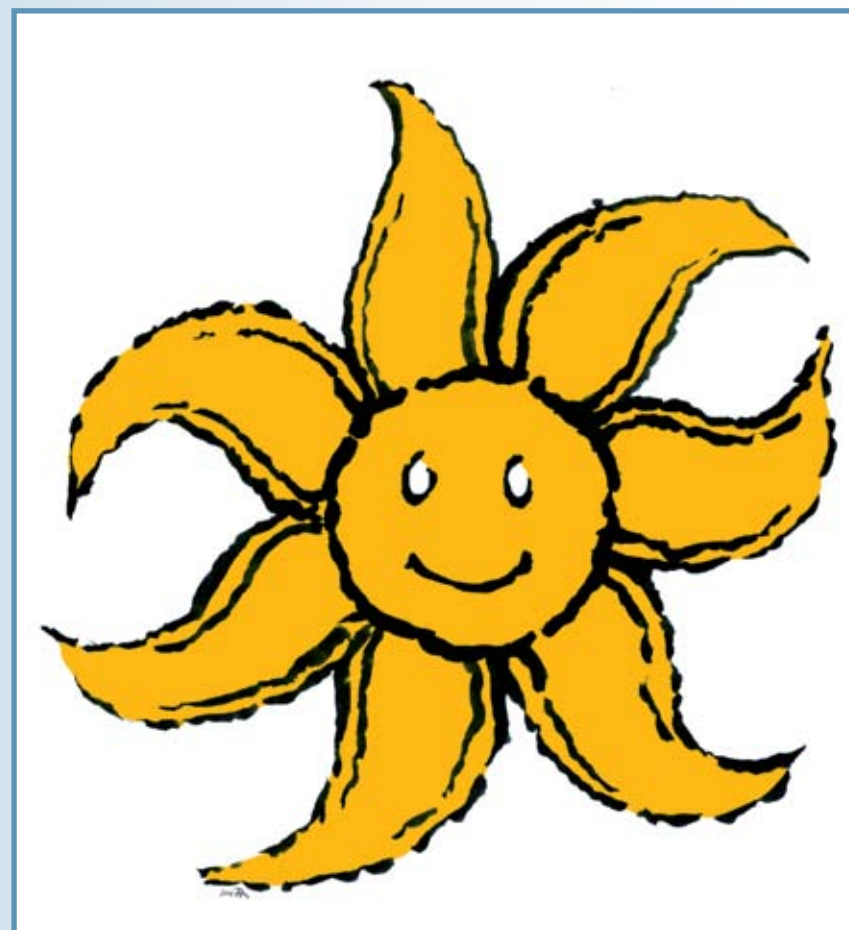
EZ ÉN VAGYOK!

SZKC_101_01

A modul szerzői: Dobrovitzky Katalin,
Kovács Erzsébet,
Korbai Katalin

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

1. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek		
			Diák	Pedagógus	
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Óvodai jelek					
A	<p>A gyerekek felidéznek és lerajzolják óvodai jeleiket. Az a gyerek, akinek több jele volt az óvodában, a számára legkedvesebbet rajzolja le.</p> <p>Tér-idő ábrázolása nagy papíron: a tanító egy nagy csomagolópapírt tesz a táblára vagy a falra, hogy később mindenki hozzáférjen, és egy nagy kört rajzol a közepére. Ez az iskolát, a körülötte lévő terület pedig az iskola előtti életet jelenti.</p> <p>10 perc</p>	<p>Emlékezet Vizuális memória Alkotókészség</p>	<p>Önálló munka – alkotás</p>	<p>Etikettkártyák, filctoll vagy színes ceruza</p>	<p>Csomagolópapír P1 (Tér-idő ábra)</p>
I/b Jelek elhelyezése térben-időben					
A	<p>A gyerekek körben állnak. A tanár megérint egy tanulót, aki az óvodai jeléről készült rajzát felragasztja a nagy papíron lévő körön kívül úgy, hogy a többiek ne lássák.</p> <p>Társak megérintése: az a gyerek érinti meg a társakat, aki nem járt óvodába. Ő a karmester.</p> <p>10 perc</p>	<p>Mi volt előbb, mi van most? – az idő érzékelése Figyelem Szabálykövetés</p>	<p>Egész csoport együtt – néma karmester</p>	<p>Etikettkártyák</p>	<p>Csomagolópapír</p>

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/c Jelek, személyek, tulajdonságok párosítása					
A	Kié lehet ez a jel? – A tanító egyenként sorolja a jeleket, a gyerekek tippelnek. Jó, ha az azonos óvodából érkezők nem árulják el egymásét. Mindenki jelét ki kell találni! Az a gyerek, aki nem járt óvodába, megmondja, milyen jelet szeretne. 7 perc	Elvonatkoztatás Önfegyelem Figyelem	Egész csoport együtt – beszélgetőkör		Csomagolópapír a felragasztott jelekkel
B	A tanár csoportokat alakít, a hasonló óvodai jelűek kerülnek egy csoportba vagy párba. Hasonlóság keresése az azonos óvodai jelet viselők közt: a tanulók keresnek valamit, ami közös a jelben és a tulajdonosában. A csoportok beszámolnak arról, sikerült-e hasonlóságot találniuk, ezzel értékelik is munkájukat. Azok, akik nem jártak óvodába, megmondják, milyen jelet választanának maguknak. 10 perc	Elvonatkoztatás Fantázia Asszociáció Együttműködés Önismeret	Csoportmunka		Csomagolópapír a felragasztott jelekkel
C	Mire emlékeztet ez a jel? Pl.: Engem a szemüveg az olvasásra emlékeztet. 5 perc	Asszociáció Figyelem	Egész csoport együtt – beszélgetőkör		Csomagolópapír a felragasztott jelekkel
I/d Jelek, érzelmi viszonyok					
A	Szeretted-e a jeledet? – A terem két sarkát „Igen” és „Nem” saroknak nevezi ki a tanár. A gyerekek a válasznak megfelelő sarokba állnak. Azok, akik nem jártak óvodába, elmondják, milyen jelet szeretnének. 5 perc	Döntésképeség Önismeret	Kooperatív tanulás – sarkok		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. Az új tartalom feldolgozása					
II/a Saját iskolai jel alkotása					
A	Mindegyik tanuló készít magának egy új jelet, amely megítélése szerint illik hozzá. A jelet egy tömb agyagból vagy gyurmából formázzák meg. Az a gyerek, aki nem szeretne új jelet, mert nagyon kedvelte a régit, készítse el azt. 15 perc	Kreativitás Fantázia Motoros készségek Önismeret	Önálló munka – alkotás	Agyag vagy gyurma	
II/b Egymás alkotásainak megtekintése					
A	A gyerekek megtekintik és megnevezik egymás alkotásait. 5 perc	Figyelem Elfogadás	Egész csoport együtt – szabad bókészítés az elkészült alkotások között		
II/c A jel egyszerűsítése					
A	A választott jelet néhány vonallal, minél egyszerűbben megrajzolják a tanulók. 5 perc	Rajzkészség Lényegkiemelés Egyszerűsítés Vizuális memória	Önálló munka – alkotás	Rajzlap, színes ceruza	
II/d Jelek tudatosítása					
A	Ki vagy te? – A rajz alapján a gyerekek egyenként eljátsszák a jelüket, az osztály pedig megismétli. Például a vonatjel ritmizált hangsorára a gyerekek egy kitalált mozgássort végeznek: si-hu-hu, közben karukkal imitálják a gőzmozdony mozgását. Az elhangzottakat az egész osztály megismétli. 5 perc	Ritmusérzék Kreativitás Figyelem Utánzás	Egész csoport együtt – drámatikus játék	Jelrajzok	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	Csoportalakítás: a gyerekek szabadon választott, négy-öt fős csoportba rendeződnek. Ki vagy te? – Memóriafejlesztő némajáték: a tanulók saját jelük ritmizált hangsorára kitalálnak egy mozgást. A csoporttagok megismétlik az elhangzottakat és a mozgást. Ezután hang nélkül, némán mindenki eljátssza a saját jelét vagy másét. A többiek kitalálják. 7 perc	Ritmusérzék Kreativitás Együttműködés Önkifejezés	Csoportalakítás Csoportmunka – dramatizált játék	Jelrajzok	
C	Mutasd el, ki vagy! – Jel elmutogatása a csoport előtt némán, csak mozdulattal. 5 perc	Önkifejezés Utánzás Játékbátorság	Egész csoport együtt – némajáték	Jelrajzok	
II/e Jel sokszorosítása					
A	Pecsét készítése: a tanulók dekorgumiból kivágják saját jelüket, és egy fakockára ragasztják. 15 perc	Alkotókészség Finommozgás	Egyéni munka – alkotás	Fakocka, dekorgumi, olló vagy sniccer, ragasztó	
B	A gyerekek matricákat készítenek etikettkártyákra. Ahány jelet akarnak, annyiszor rajzolják meg egy-egy kártyára. 15 perc	Alkotókészség	Önálló munka – alkotás	Etikettkártyák, filctoll	
C	Jeleiket saját tárgyaikra, például pohárra, füzetre rajzolják. 15 perc	Alkotókészség	Önálló munka – alkotás	Alkoholos filcek	

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/f Jelek használata					
A	Jeleiket egy választott színnel bepecsételik az iskolát jelentő körbe. 5 perc	Előbb-később Választás Magam-érzés	Önálló munka – alkotás	Vízfesték, ecset, pecsét, csomagoló- papír a felragasz- tott jelekkel	
B	Jeleiket berajzolják vagy beragasztják az iskolát jelentő körbe. 5 perc	Viszonyítások Előbb-később Magam-érzés	Önálló munka – alkotás	Színes ceruzák vagy filctoll, cso- magolópapír a fel- ragasztott jelekkel	
II/g Gesztusok–jelek					
A	Utasítások, kérések kifejezése egy mozdulattal: a tanító mond egy mondatot, amelyet a gyerekek egy mozdulattal kifejeznek. 5 perc	Érzelmek kifejezése Empátia	Egész csoport együtt – némajáték tanítói példamon- datokra		P2 (Mondatkár- tyák)
B	A gyerekek újabb négy-ötös csoportokat alakítanak. A tanítótól kapott mondatkártyákat némajátékkal játsszák el sorban, majd a többieknek fel kell ismerniük és meg kell nevezniük a jelentésüket. 5 perc	Érzelmek kifejezése és felismerése Szövegértés Szintetizálás	Csoportmunka – némajáték		P2 (Mondatkár- tyák)
C	Egy gondolat kifejezése egy mozdulattal (fejből): valamelyik tanuló tesz egy mozdulatot, a többiek kitalálják a jelentését. 5 perc	Érzelmek kifejezése Fantázia Szintetizálás	Egész csoport együtt – némajáték		

Tevékenységek – időmegjelöléssel		A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a A közös jelek elfogadása					
A	Az osztály kiválaszt néhány közös jelet. Ezek lesznek a mások által nem érthető titkos jelek, például: elfáradtam = lehorgasztott kézfej. 5 perc	Véleménynyilvánítás Megegyezés Decentrálás Szabálykövetés	Egész csoport együtt – beszélgetés		
III/b Értékelés jellel					
A	A tanár egy fa kontúrját rajzolja egy nagy csomagolópapírra. A gyerekek a faábrán elhelyezik az egyéni pecsétet és a rajzolt jeleket aszerint, hogy ki hogyan érezte magát a foglalkozáson. A pecsétet és a jelet a fa koronájába teszi az a gyerek, aki jól érezte magát, a fa törzsére helyezi, aki szerint nem volt annyira jó a foglalkozás, és a fa tövéhez teszi, akinek a délutánja rosszul telt el. 7 perc	Önértékelés Érzelmek megfogalmazása	Önálló munka	Vízfesték pecsételéshez vagy a matricás jelkártyák	Nagy papír egy fa kontúrjával
B	Értékelés: a gyerekek megnevezik a nekik legjobban tetsző jelet, és indokolják választásukat. Kezdődjön a mondat így: Nekem a ... jel tetszik legjobban, mert... 5 perc	Gondolatok megfogalmazása Empátia	Kooperatív tanulás – indián beszélgetés	Csomagolópapír a felragasztott vagy bepecsételt jelekkel	

MELLÉKLETEK

TANÁRI MELLÉKLETEK

P1

Tér-idő ábra

P2

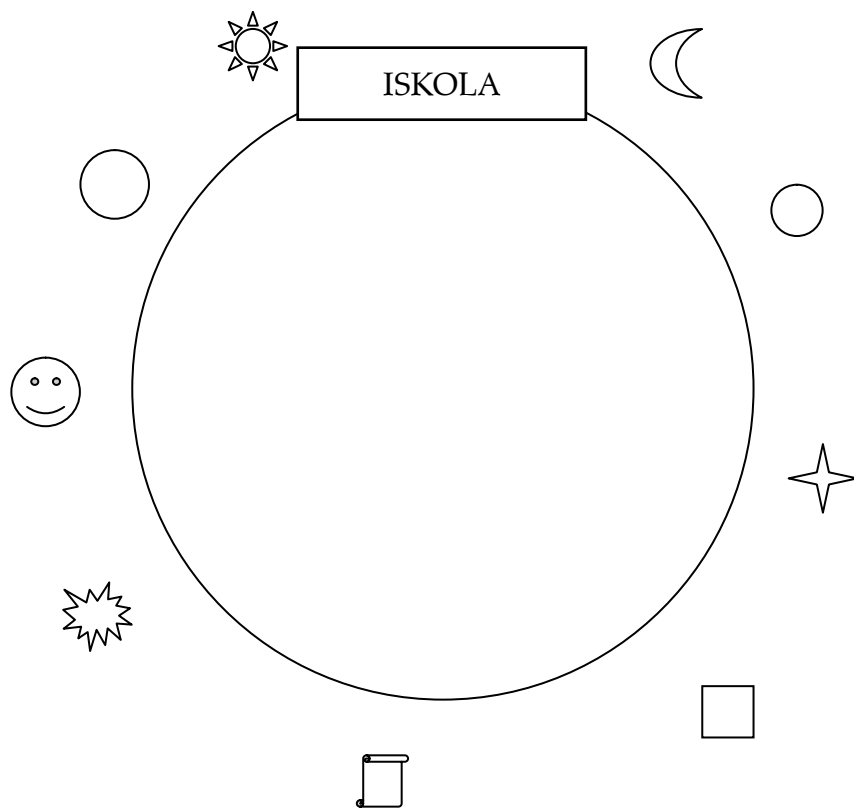
Mondatkártyák

MELLÉKLETEK

P1 Tér-idő ábra

A nagy csomagolópapíron így néz ki a tér-idő ábra. A képecskéket természetesen az adott csoport óvodai jeleivel kell helyettesíteni.

Ez csak minta!

P2 Mondatkártyák

Példamondatok, mondatkártyák némajátékhoz:

Gyere!
Menj oda!
Csöndesebben!
Elég, hagyj abba!
Jaj, leesett!
Nem kérek, köszönöm.
Nem tudom, hol van.